

Podpora pomáhajícím

Zvyšování kvality ošetrovatelské podpory/péče

Proč?

Děkuji všem pečovatelům, vedoucím, ředitelům, zdravotníkům či sociálním pracovníkům, se kterými jsem směla pracovat, děkuji klientům i jejich rodinám, že jste mě přivedli až sem, k následující myšlence. I díky vám se posouvám dál a dál.

S lidmi z přímé péče pracuji mnoho let. Měla jsem tu čest být s nimi jako kolegyně, lektorka či poradce. Během té doby jsem se setkala s mnoha inspirativními, zapálenými, talentovanými, laskavými, vzdělanými pomáhajícími pečovateli či vedoucími, kteří o své každodenní práci přemýšlejí a jde jim, stejně jako mně, o zvyšování ošetrovatelského standartu.

Během té doby jsem zjistila, že i tito lidé potřebují podporu/péči. Jejich práce je velice fyzicky, psychicky a sociálně náročná, jsou na ně kladeny vysoké profesní nároky. Jejich práce není „jen“ u lůžka, jak si velká část populace představuje. Jsou součástí multidisciplinárního týmu, často jsou to ale oni, kdo jsou klientům ve všech rovinách nejbližší. Musejí vést dokumentaci, starat se o prostředí, ve kterém péče probíhá, musejí reagovat na stále se měnící podmínky, které přinášejí změny stavu klientů. Komunikují s rodinami klientů, dotýkají se oblasti zdravotnické, sociální, terapeutické či provozní. Tato profese vyžaduje vysokou míru kreativity, trpělivosti, přijetí, empatie, laskavosti a flexibility.

Pokud budeme hledat přímou péči v pomyslném profesním žebříčku nebo nějaké hierarchii sociálních služeb, nalezneme ji na spodních příčkách. Mohlo by to vypadat neuctivě, ale podle mě přesně sem patří. Sociální služby na ní totiž stojí. Je jejich základnou. Proto je až s podivem, že se samotných pečovatelů na to, jak by měla přímá péče vypadat, nikdo neptá. Praxe je většinou obrácená. Doporučení a požadavky přicházejí svrchu. Se vším pochopením a úctou k nim (vize zařízení, představy ministerstva, poradních skupin, krajů, vzdělávání aj.). V obráceném směru to funguje jen zřídkakdy. Pečovatelé mají mnohdy sami obavu, zda mohou jít se svými nápady a zkušenostmi ven, zda je to správně, jak péči provádějí, zda jsou dost dobří na to, aby to mohli ukázat, aby tím mohli inspirovat, i přes to, že jsou to hrdinové sociálních služeb, tak o sobě velmi často pochybují. Za svou praxi jsem se jen sporadicky setkala s někým, kdo by záměrně pečoval špatně, ubližoval. Veliká část pečovatelů totiž dělá svou práci, jak nejlépe umí. Přesto jsou v kvalitě poskytované péče v různých zařízeních velké rozdíly. Co je někde běžné a funkční, je jinde nepřijatelné apod.

Nyní ale zpět k potřebě péče o pečující. Ano, existují různé podpůrné možnosti – vedení se stará, umožní psychoterapeuta, supervizora či se s pečovateli vedou individuální rozhovory... Oblast, která ale bývá opomenuta, je opravdový a odborný zájem o jejich práci. Pečovatelé, stejně jako jiné profese, mají v práci spoustu starostí, ale především radostí. Mají obrovské množství příkladů dobré praxe. Mnohdy to jen nedovedou vidět, pojmenovat či zasadit do odborného rámu. Tím, že mohou své příběhy z praxe sdílet, diskutovat o nich a naučit se

vnímat jejich hloubku a odbornost, se zvyšuje prestiž této profese, jejich sebevědomí a větší pocit jistoty. To všechno vede ke zvyšování kvality péče.

Jak můžeme ještě víc zvyšovat kvalitu péče?

Společnou diskusí nad jednotlivými tématy, rozšiřováním profesních obzorů, sdílením úspěchů i neúspěchů, vzájemnou inspirací.

Jak to uděláme?

Online; sejdeme se jednou za 14 dní na dvě hodiny na Teams [pozn. první dvě setkání budou týden po sobě!!!](#); budeme pracovat v málopočetné uzavřené skupině max. 10-20 lidí; každému setkání bude předcházet úvod k tématu (způsoby budou různé – někdy teoretický vhled, prezentace, jindy rozhovor s osobností na danou problematiku) poté bude aktivní část, prostor na zamyšlení, sdílení; v týdnu, kdy nebude online setkání nebudeme zahálet, do emailu či v uzavřené FB skupině se objeví podnět k zamyšlení, k prohloubení tématu či inspiraci k vyzkoušení v praxi;

Témata zvolíme z oblastí cílové skupiny a jejich specifik a potřeb, z oblasti ošetrovatelských přístupů, které můžeme v péči využít a v neposlední řadě z oblasti pečovatelské sebestřeby.

Má to nějaké podmínky?

Účast v programu musí být dobrovolná. Funkční elektronické zařízení a respektování pravidel online setkávání. Aktivní účast ve smyslu zapnuté kamery (nikoho nebudeme nutit mluvit, pokud nebude chtít – naštěstí máme i jiné možnosti pro sdílení, a to je třeba psaný text). Pracovní skupina bude bezpečným místem pro sdílení. Co se při jednotlivých setkáních stane, si členové nechají pro sebe. To, co společně vytvoříme a na čem se shodneme, že chceme vypustit do světa, vypustíme (pro tento případ budeme mít webovou stránku).

Co to přinese organizaci?

Zaměstnanci, kteří chtějí, budou více kompetentní ve své profesi. Budou mít nástroje na péči o sebe. Rozšíří si obzory. Přinesou inspiraci z jiných zařízení. Budou motivovaní. Stanou se z nich ostrůvky pozitivní deviace.

Jak to bude dlouhé?

1. Část (březen – červen) 9 online setkání (18hodin)
9.března, 16.března, 30.března, 13.dubna, 27.dubna, 11.května, 25.května, 8.června, 22.června
2. Část (září – prosinec) 8 online setkání (16hodin)
7.září, 21.září, 5.října, 19.října, 2.listopadu, 16.listopadu, 30.listopadu, 14. prosince

Okruhy:

Níže uvedené okruhy vznikly z dotazníků, které vyplnili sami pomáhající. Vycházejí z témat, o která byl největší zájem. Vzhledem k tomu, že plánovaný program bude veden formou sdílení a workshopu, jsou jednotlivá data pouze orientační.

Jarní blok

9.3. a 16. 3. od 13 do 15 h

Člověk...diagnóza...klient...cílová skupina

30.3., 13.4., 27.4. od 13 do 15 h

Lidské potřeby...vyjadřování/chování...komunikace

Člověk se změnou v oblasti vnímání – pohybu – komunikace

Jak na péči u klientů s potřebou nejvyšší míry podpory...ošetřovatelské přístupy a techniky

11.5., 25.5. od 13 do 15 h

Člověk...já...profesionál...vztahy...empatie

8.6. a 22.6. od 13 do 15 h

Vědomá péče o sebe a o druhé

Podzimní blok

7.9. a 21.9. od 13 do 15 h

Rodina...nejbližší sociální okolí...její potřeby, chování...zodpovědnost...hranice a jak s ní komunikovat

5.10., 19.10., 2.11. od 13 do 15 h

Sociální služba...náš tým...jednotné nastavení a přístup...jak na to prakticky

Plán péče...jak na to...jak zjistit opravdové potřeby

16.11., 30.11., 14.12. od 13 do 15 h

Umírání...smrt...paliativa v praxi



Mgr. Veronika Doksanská Ječná, DiS.

Ergoterapeut, speciální pedagog, lektor, poradce a máma Matyldy se specifickými potřebami. Její dlouholetá profesně osobní zkušenost a nekonečná zvědavost v podpoře lidí s různým typem „jinakosti“ od narození až do smrti, ji dovedly k myšlence, že je čas na změnu. Je přesvědčená, že podpora těchto jedinečných osob by měla být profesionální, individuální, svobodná, laskavá, aktivizační či empatická, a to nejen „na papíře.“ Měla by za všech okolností dávat smysl poskytovateli i uživateli. V posledních letech se věnuje zvyšování kvality ošetřovatelského procesu, fyzickou manipulací, psychickou NE manipulací, přirozenou aktivizací při všedních denních činnostech, efektivní komunikací a v neposlední řadě podporou pomáhajícím. Její snahou je ukázat, že to jde i lépe a při tom nehodnotit, nekárat, nesoudit a nepoučovat.